

Wspaniałe dorobek myśli ludzkiej i postępu

Co oglądamy na Wystawie Książki Radzieckiej w Centralnej Szkole PZPR

Wspaniałe wydanie „Piotra I” Aleksieja Tołstoja i „Czapajew” Furmanowa — są dowodem wysokiej klasy drukarstwa radzieckiego

W ramach tygodnia Oświaty Książki i Prasy — w Centralnej Szkole PZPR otwarta została Wystawa Książki Radzieckiej. Inicjatorzy wystawy — ze względu na dużą frekwencję i zainteresowanie społeczeństwa łódzkiego — postanowili nie ograniczać się do jednego tygodnia. — Wystawa Książki Radzieckiej czynna więc będzie jeszcze do 22 maja, aby jak najwięcej osób mogło przyjrzeć się wspaniałym osiągnięciom kultury narodów radzieckich w dziedzinie wydawniczej.

Wystawę otwiera stoisko prasy radzieckiej. Dzienniki, tygodniki, miesięczniki — zgro madzone tutaj — znane są już częściowo naszym czytelnikom, w samej bowiem Łodzi sprzedaje się ich dziesiąt tysięcy.

W dziale wydawnictw radzieckich w języku polskim zgromadzono szereg książek, które już dzisiaj nazwać można białymi krukami. Wyróżnia się wśród nich „Kalendarz Komunistyczny na rok 1920” z artykułami Feliksa Kona i Juliana Marchlewskiego. Artykuł Marchlewskiego — „Rzecz pospolita Polska a Rosja Sowiecka” — pisany na kilka tygodni przed zdradzieckim napadem Piłsudskiego na Związek Radziecki — jest jak że dalekowszarym ostrzeżeniem pod adresem tych, którzy pchali Polskę w objęcia zachodnich imperialistów. Widzimy tu również oddzielne książki F. Kona, Historię SDKPIL oraz wydania polskie dzieł Lenina.

Następny dział to — encyklopedie i słowniki — od dużej 87-tomowej Encyklopedii Radzieckiej do słowników najmniejszych narodów świata; wielkie słowniki: polityczny, literacki, dyplomatyczny, filo-

walka z posuchą. Dział naukowy — gromadzi również wiele dzieł interesujących. Znaleźć tu można wydania Tacyta, Leonarda da Vinci, szereg wspaniałych podręczników uniwersyteckich, wydawnictwa Akademii Nauk ZSRR, atlasy krajów całego świata. Dział ten kończą tak cenne książki, jak „50 lat pracy” — Mieczurina i „Agrobiologia” prof. Lysenki, dzieła, które dokonały istnego przewrotu w nauce.

Monumentalne wydania dzieł Lenina, Marksa, Engelsa, Stalina, archiwum marksizmu — zamykają dział naukowy wystawy.

Nie sposób tutaj w krótkim artykule dziennikarskim wymienić tych wszystkich bezcennych skarbów myśli ludzkiej, które wyłożone zostały przed oczy widza przez skręt nych pracowników naukowych Szkoły Centralnej. Książki ułożone są chronologicznie i działami. Na całym szeregu białych kruków i dzieł pomnikowych — wyłożone są cytaty Lenina, Stalina, Róży Luksemburg, Maksyma Gorkiego — charakteryzujące w krótkich zdaniach wartość danego eksponatu.

Życie w służbie książki i oświaty

Odznaczony Złotym Krzyżem zasługi dyrektor Łódzkiej Biblioteki Miejskiej ob. Jan Augustyniak o swych pracach i dalszych zamierzeniach

Z okazji „Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy” Prezydent Bolesław Bierut na wniosek Prezesa Rady Ministrów i Ministra Oświaty odznaczył 65 osób Srebrnymi i Brązowymi Krzyżami Zasługi.

Dyrektor Biblioteki Miejskiej w Łodzi ob. Jan Augustyniak za swą pracę społeczną i zawodową — jedyny w Polsce otrzymał Złoty Krzyż Zasługi.

— Zaczęłam pracować w bibliotece od roku 1916 — w ciężkich latach pierwszej wojny światowej. Miałem wtedy 22 lata — mówi dyr. Augustyniak.

Otrzymałam wówczas na podstawie konkursu, w którym brało udział 100 osób — stanowisko dyrektora biblioteki prowadzonej wówczas przez Towarzystwo Biblioteki Publicznej. Od tego czasu ob. Augustyniak nie rozstaje się ze swoją pracą. Po zakończeniu wojny w 1918 roku zakłada bibliotekę w jej obecnej siedzibie przy ul. Andrzeja 14 — na pierwszym piętrze. Bi-

ZA 63 MILIARDY ZŁ.
ZBUDUJEMY 52.000 NOWYCH IZB
W TYM 36.000 DLA ROBOTNIKÓW

Tegoroczny Plan Inwestycyjny przewiduje na cele budownictwa mieszkaniowego 63 miliardy złotych. Jest to największy plan budowlany, jaki kiedykolwiek Polska posiadała. W ramach tego planu zbudowanych zostanie 52 tysiące nowych izb, z czego 36 tysięcy izb dla robotników.

Ponieważ nawet tak wielki plan budowlany nie jest w stanie zaspokoić wszystkich potrzeb, dąży się już teraz do przekroczenia go przez zastosowanie planowego systemu oszczędzania, zwłaszcza w budownictwie społecznym.

— mówi ob. Augustyniak — i wytrzymałem rozmaite złośliwości, ale swoje robiłem. Zredukowano mi nawet personel, wskutek czego biblioteka mogła być otwarta tylko w godzinach popołudniowych. Ale i z tym dałem sobie radę. Mimo skrupułego pomieszczenia codziennie korzystały z książki setki osób.

— Po wyzwoleniu w 1945 roku ze zdwojoną energią zabraliśmy się do odbudowy biblioteki łódzkiej, zdewastowanej, a częściowo wywiezionej przez okupanta. Odbudowuje się obecnie z inicjatywą przez mnie no wy obszerny gmach biblioteki, a sieć bibliotek rejonowych, roz mieszczonych na peryferiach Łodzi, stale wzrasta. Wzrasta też budżet miasta na księgozbiory, dzięki czemu biblioteki łódzkie zyskują coraz więcej książ-

Jan Augustyniak

żek — owoców postępowej myśli ludzkiej.

Świetlice samorządowe spełniają swe zadania

Dlaczego świetlica Elektrowni Łódzkiej pozostaje w tyle?

W świetlicy Miejskiej Zakładu Komunikacyjnych w Helenówku wita nas gospodarz i kierownik świetlicowy, tow. Ce gielski.

Na wstępie już miłe wrażenie sprawiają porządek i estetyczna dekoracja świetlicy.

Mieści się ona w pofabrykan-

ckim pałacyku (dawnej Gerlicza). Obecnie jest tu ognisko wypoczynku i kulturalnej rozrywki dla pracowników MZK stacji Helenówek.

W ramach zajęć świetlicowych zorganizowano kursy początkowe czytania i pisania, istnieją również sekcje: dramatycz-

Wśród plejady laureatów nagrody stalinowskiej figuruje nazwisko dramaturga Anatola Surowa, który został odznaczony za sztukę „Zielona ulica”.

Widzowie radzieccy zetknęli się z nazwiskiem Surowa przed trzema laty, kiedy w Moskwie, na scenie teatru im. Gorkowa, wystawiono jego sztukę pt. „Daleko od Stalingradu”. Akcja tej sztuki toczy się w wielkiej fabryce sprzętu wojennego w dniach bohaterskiej epopei stalingradzkiej. Fabryka znajduje się w odległości tysiący kilometrów od Stalingradu, na dalekim zapleczu. Tutaj, podobnie jak na froncie — dniami i nocą — ludzie radzieccy wykują wał zwycięstwa. Młody dramaturg poświęcił swój utwór w tej ciężkiej pracy robotników, ten nierozzerwalnej więzi z frontem.

Wkrótce po sztuce „Daleko od Stalingradu” na scenach teatrów moskiewskich wystawiono drugą sztukę Surowa — „Wielki los”, której bohaterami są ludzie wsi kolchozowej. Na początku bieżącego roku Moskiewski Artystyczny Teatr Akademicki, wystawił najnowszą sztukę Surowa — „Zieloną Ulicę”.

Tytuł sztuki zaczerpnięty jest z terminologii kolejnictwa: w języku kolejarzy „zielona ulica” — oznacza wolną, otwartą drogę. „Ja, maszynista warsztatów kolejowych, Sibirjakow — mówię bohater sztuki, pragnę osobliście „dojechać” do komunizmu. I jeszcze w nim trochę pozostać. Naszej „zielonej ulicy” nikomu nie pozwolimy zamknąć!”

„ZIELONA ULICA”

najnowsza sztuka A. Surowa-laureata nagrody stalinowskiej

Słowa te definiują intencję ideologiczną tytułu sztuki. Stałe dążenie i pęd narodu radzieckiego do komunizmu — oto główny temat utworu.

Walka nowego ze starym w procesie budowania społeczeństwa komunistycznego, stanowi podstawę konfliktu dramatycznego w sztuce. Pisarz wprowadza widza od razu w samo sedno konfliktu.

„W niewielkim ogrodzie przed budynkiem parowozowni, zebrał się kolejarze. Za chwilę rozpocznie się zebranie, zwolane na cześć maszynisty Aleksieja Sibirjakowa, który ustalił rekord szybkości dla pociągów towarowych. Przyjeżdża dyrektor linii kolejowej, by osobiście powitać Sibirjakowa i wręczyć mu złoty zegarek. Rozegają się dźwięki orkiestry i oklaski. W tym momencie następuje jednak coś zupełnie nieoczekiwanego: Sibirjakow zwraca nagrodę, nie chce słuchać przemówień i opuszcza zebranie...”

Dalszy ciąg sztuki wyjaśnia dziwnie zachowanie się Sibirjakowa.

Okazuje się, że Sibirjakow opracował nowy rozkład pociągów, mający znacznie przyspieszyć ich kursowanie. Tymczasem główny inżynier zarządu linii kolejowej, Krutinin, człowiek nadmiernie ostrożny i karierowicz, chociaż formalnie zaakceptował projekt, jednak fak-

tycznie sprowadził go do rekord samego tylko pociągu Sibirjakowa. Zatrzymując w drodze inne pociągi, a przepuszczając pociąg Sibirjakowa, ułatwił mu ustalenie indywidualnego rekordu szybkości. — Nie o tym ma rzył maszynista-nawigator. Dla Sibirjakowa, członka socjalistycznego społeczeństwa, interesy ogółu są ważniejsze od osobistych. Oto dlaczego wyrzeka się osobistej sławy, odrzuca gratulacje i nagrody i opuszcza zorganizowane na jego cześć zebranie.

Wybuch konfliktu między Sibirjakowem, człowiekiem pracy twórczej, a tymi, którzy trzymają się starych, skostniałych form, którzy stają na drodze realizacji nowych komunistycznych zasad życia. Obok Sibirjakowa skupiają się wszyscy warstwowi pracownicy warsztatów kolejowych. Jego projekt zyskuje poparcie starego, zasłużonego maszynisty — komunisty Kremniewa oraz uczonego konstruktora parowozów, członka Akademii, Rubcowa.

W ostatnim akcie, maszynista Sibirjakow, nie odrywając się od pracy zawodowej, uczy się w korespondencyjnym Instytucie inżynierów transportu kolejowego, na zdawać egzamin z zakresu eksploatacji parowozu. Jego egzaminatorem jest docent Krutinin — główny inżynier linii kolejowej, który unie-

